

התיקונים הצפויים בחלק ה'2 לפקודה מאת: עו"ד סיימון יניב

בימים אלו אישרה ועדת הכספים של הכנסת את הצעת החוק שהוגשה ביוזמת שר האוצר, מר משה כחלון ומנהל רשות המיסים, רו"ח (משפטן) משה אשר, לתיקון חלק ה'2 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן: "הפקודה"), בחוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 242), התשע"ז-2017 (להלן: "התיקון").

על פי הניסיון שנצבר, כולל על ידי משרדנו, חלק ה'2 לפקודה במתכונתו הנוכחית אינו תואם את הסביבה הכלכלית המודרנית, מונע ו/או מעכב את ביצוען של עסקאות רבות במשק ומציב חסמים ומגבלות אשר מקשים על תפקודן של חברות אלה ועל התפתחותן העסקית.

כמובהר בדברי ההסבר לתיקון, מטרתו העיקרית של התיקון המוצע, הינה הגמשת המגבלות והתנאים לדחיית אירוע המס בעת ביצוע שינויי המבנה המוסדרים בחלק ה'2 לפקודה, ובכלל זה מתן אפשרות רחבה יותר לגיוס משקיעים לחברה ולמימוש זכויות, וכן מתן אפשרות לביצוע שינויי מבנה מורכבים והסרת חסמים נוספים בדין הקיים.

התיקון המוצע נועד בין היתר לקבוע הסדר אחיד, ככל האפשר, לעניין מגבלות החלות היום על שינויי מבנה שונים ולפשט, ככל האפשר, את הוראותיו של חלק ה'2 האמור. יצוין, כי התיקון מתמקד בשינויי מבנה במבני חברות הפועלות בתחום הטכנולוגיה העילית, בשל החשיבות הרבה שיש לצמיחתן ולביסוסן כחברות מובילות בענפים שבהם הן פועלות.

בנוסף, לצד ההקלות התיקון כולל הוראות שונות שנועדו למנוע תכנוני מס באמצעות אותן הקלות, כגון בסוגיות של קיזוז הפסדים ומכירת מניות בפטור ממס.

נבקש לפרט להלן השינויים העיקריים הכלולים בתיקון:

הרחבת האפשרויות להכרה במכירה שלא מרצון כאי הפרה של התנאים

במסגרת התיקון, מוצע להרחיב את ההגדרה של המונח "תום התקופה" בנוגע להקצאת מניות ואופציות לעובדים, הנשאב מהגדרות הקבועות בסעיף 103 לפקודה, כדלקמן:

המצב עובר לתיקון:

על מנת ליהנות מההטבה של דחיית אירוע המס למועד מכירת המניות ותשלום מס מופחת בתנאים הקבועים בסעיף 102 לפקודה, הנאמן נדרש להחזיק במניות למשך תקופה של שנה (במסלול פירותי) ושנתיים (במסלול הוני), למעט באם מדובר ב"מכירה שלא מרצון" כהגדרתה בסעיף 103 לפקודה.

- סעיף 103 לפקודה כולל בתוכו רשימת מקרים שיחשבו למכירה שלא מרצון, כולל:
- הורשת המניות;
 - מכירה במסדרת הליכי פירוק שלא מרצון ופשיטת רגל;
 - מכירה אגב גירושין של העובד;
 - מכירה שרשות מקומית הורתה עליה על פי דין.

המצב לאחר התיקון:

מוצע להקנות סמכות לשר לקבוע בתקנות מקרים נוספים בהם יראו מכירה של מניות על ידי העובד כמכירה שלא מרצון, לרבות במסגרת שינויי מבנה של החברה כמו מיזוגים והחלפת מניות.

קיצור תקופת המגבלות ב"תקופה הנדרשת"

המצב עובר לתיקון:

כיום תקופת המגבלות על מיזוג שנעשה בדרך של החלפת מניות (סעיף 103 כ') עומדת **על שנתיים מתום שנת המס** בה בוצע המיזוג.

המצב לאחר התיקון:

התקופה הנדרשת תתקצר לעניין מיזוג בדרך של החלפת מניות **לשנתיים ממועד המיזוג**. בנוסף, לעניין העברת נכסים לפי סעיפים 104א' עד 104ג' לפקודה או בפיצול נקבע בתיקון תקופת מגבלות **של שנתיים מיום העברה או ממועד הפיצול**, לפי העניין.

הרחבת האפשרות לגיוס משקיעים נוספים בתקופת הנדרשת

בדברי ההסבר לתיקון, נכתב כי הניסיון מלמד כי מטרת שינוי המבנה היא, בין היתר, להביא לגיוס של משקיעים נוספים לחברות לצורך פעילותן הכלכלית, אם בדרך של גיוס הון בבורסה או אם בדרך של הקצאה פרטית למשקיעים, ולכן המגבלות הקיימות מערימות קשיים על גיוס הון כאמור ומכאן הצורך בתיקון והרחבת האפשרות לגיוס הון ממשקיעים חדשים.

עובר לתיקון: החוק, בניסוחו עובר לתיקון, אפשר במקרים של העברת נכסים ו/או מיזוג ו/או פיצול (מיזוג לפי סעיף 103 לפקודה, העברת מלוא הזכויות בנכס לפי סעיף 104 לפקודה, העברת נכס על ידי מספר בני אדם לפי סעיף 104 לפקודה, העברת מניות לחברת אם לפי סעיף 104 לפקודה ופיצול חברה לפי סעיף 105 לפקודה), ניתן לבעלי זכויות אפשרות למכור חלק מהזכויות שהוקצו להם כתוצאה משינוי המבנה כאמור, כבר במהלך תקופת המגבלות, מבלי שהפעולות האמורות יחשבו לשינוי בזכויותיהם המהווה הפרה של התנאים לדחיית אירוע המס לפי פרק 2 לפקודה. בין היתר התאפשר לבעלי המניות הנוכחים להקצות זכויות חדשות ובלבד זכויותיהם **לא יפחתו מ 51%** (במיזוג- הזכויות בחברה הקולטת, בהעברת נכסים - הזכויות בחברה שאליה הועבר הנכס, ובפיצול- הזכויות בחברה החדשה וחברה המתפצלת).

לאחר התיקון: במסגרת התיקון הורחבה האפשרות להכנסת משקיעים נוספים לחברות שהשתתפו בשינוי המבנה במקרים של מיזוג, העברת מלוא הזכויות בנכס, העברת נכס על ידי מספר בני אדם, העברת מניות לחברת אם ופיצול חברה, ובמסגרתו תינתן לבעלי זכויות שביצעו את שינוי המבנה, זכות למכור חלק גדול יותר מהזכויות שהוקצו במהלך שינוי המבנה, כבר במהלך תקופת המגבלות, בלא שהפעולות האמורות יחשבו להפרה של התנאים הנדרשים לדחיית אירוע המס.

במסגרת התיקון תתאפשר, בין היתר, הקצאת זכויות נוספות באותן חברות, לרבות הקצאת זכויות חדשות לבעלי הזכויות הקיימים ערב ההקצאה ובלבד שזכויותיהם **לא יפחתו מ 25%** מהזכויות באותן חברות שהשתתפו בשינוי המבנה (במיזוג- בזכויות בחברה הקולטת, בהעברת נכסים- בזכויות בחברה שאליה הועבר הנכס, ובפיצול- הזכויות בחברה החדשה וחברה המתפצלת).

יצוין כי לעניין מיזוג בין חברה בת לחברה אם המחזיקה במלוא הזכויות בחברת הבת, מוצע להסיר לחלוטין את המגבלות בעת ההקצאה והמכירה של זכויות בחברה האם (החברה הקולטת) לאחר המיזוג, זאת מאחר ששינוי המבנה במקרה זה מתרחש רק במישור החברות (הקולטת והמעבירה) ולא במישור בעלי הזכויות ועל כן מוצע למחוק את פסקה 9 לסעיף 103 לפקודה ולתקן בהתאם את פסקה (9א) של אותו סעיף בהתאם.

הקלה בסייג לקבלת תמורה במזומנים:

הניסיון שנצבר מלמד שתשלום חלק מהתמורה בעת שינוי מבנה במזומן הוא רכיב אפשרי גם בעסקאות מיזוג הנעשות לתכלית עסקית-כלכלית, ובפרט בעסקאות כאמור בתחום הטכנולוגיה העילית.

המצב עובר לתיקון: מכירת מניות במיזוג לא תהנה מדחיית חיוב במס במידה ושולמה במסגרתה תמורה במזומנים בעת המיזוג. כלומר, קבלת תמורה כאמור מהווה הפרה של תנאי מהתנאים לזכאות לאי-חיוב במס כאמור. הגבלה זו נקבעה לאור ההנחה שקבלת תמורה במזומן מהווה אינדיקציה למימוש כלכלי המצדיק חיוב במס, להבדיל מקבלת תמורה בדרכים אחרות אשר אינן מעידות בהכרח על מימוש כלכלי כאמור. זאת, בכפוף לאמור בסעיף 103ד(א) לפקודה, אשר מאפשר כיום רכישת זכויות מבעלי מניות מיעוט במזומן, בתנאים שנקבעו בסעיף.

לאחר התיקון: מוצע להחליף את סעיף 103 (ד)(א) לפקודה ולאפשר לקבל תמורה במזומן אשר לא תעלה על 40% מהתמורה הכוללת שניתנה במיזוג וזאת בכפוף לאישור מנהל רשות המיסים ולקיומם של תנאים נוספים.

יודגש כי על פי המוצע, לא תינתן הקלה כלשהי לגבי רכיב המזומן ששולם במיזוג והוא ימוסה במלואו במועד המיזוג.

**לפרטים נוספים ניתן לפנות לעו"ד גלעד ברון ו/או לעו"ד סיימון יניב
משרד ברון ושות' עורכי דין**

למען הסדר הטוב יובהר כי אין לראות באמור כדי להוות חוות דעת ו/או ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי, מטרתו הינה אינפורמטיבית בלבד ויש לבחון כל מקרה ומקרה לגופו.